

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 27Csp/299/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616209493
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Pastirčík
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2020:1616209493.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky sudcom Mgr. Jánom Pastirčíkom v spore žalobkyne BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, IČO: 50 361 368, proti žalovanému L. V., nar. XX.X.XXXX, bývajúcemu vo X. G. XXX, o zaplatenie 14 626,60 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd konanie v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 78,11 €, úrokov z omeškania vo výške 0,25 % ročne zo sumy 14 626,60 € od 11.11.2016 až do zaplatenia a v časti zmluvných úrokov prevyšujúcich sumu 9 513,54 € zastavuje.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni istinu 13 183,35 € spolu s vyčíslenými úrokmi z omeškania do 10.11.2016 vo výške 1 989,14 € a úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13 183,35 € od 11.11.2016 až do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti žalobu zamietla.

Súd priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 8,98 %, o výške ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Pôvodná žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 18.11.2016 domáhala voči žalovanému zaplatenia istiny 14 626,60 €, úrokov vyčíslených do 10.11.2016 vo výške 8 088,87 €, zmluvných úrokov vo výške 11,90 % ročne z istiny 14 626,60 € od 11.11.2016 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5,25 % ročne z istiny 14 626,60 € od 11.11.2016 do zaplatenia a poplatkov vo výške 14,38 €. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 6.9.2012 v právnom postavení veriteľa uzavrela so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytla žalovanému úver vo výške podľa zmluvy. Žalovaný sa podľa zmluvy zaviazal vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach v lehotách splatnosti tej-ktorej splátky dohodnutou v zmluve. V dobe od uzavretia zmluvy do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalovaný splnil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“ vyhotovenej ku dňu 31.8.2015. Keďže žalovaný ku dňu podania žaloby svoj dlh nevyrovnal, pôvodná žalobkyňa sa domáhala svojich nárokov súdnou cestou.

2. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe požiadal o možnosť splácať dlžnú sumu v splátkach.

3. Uznesením zo dňa 13.2.2018 č.k. 27Csp/299/2016-82 súd pripustil, aby do konania na miesto pôvodnej žalobkyne vstúpila terajšia žalobkyňa. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.3.2018.

4. Rozsudkom zo dňa 27.9.2018 č.k. 27Csp/299/2019-96 súd žalobu zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Pri zisťovaní skutkového stavu dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala existenciu podmienok stanovených § 92 ods. 8 o bankách a to, že veriteľ žalovaného pred zosplatnením úveru vyzval žalovaného na úhradu jeho záväzku, s plnením ktorého bol v omeškaní, čo je prvou z podmienok platného postúpenia tejto pohľadávky. Z obsahu súdneho spisu bolo zrejmé splnenie len druhej zo zákonných podmienok pre tento úkon, a to zaslanie (doručenie) oznámenia o zosplatnení úveru dlžníkovi. Z týchto dôvodov súd považoval zmluvu o postúpení pohľadávok z 10.10.2017 č. IV/2017 za neplatnú v tej časti, ktorou malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky zo zmluvy o úvere. Na základe uvedeného súdu dospel k záveru, že žalobkyňa nie je v konaní aktívne vecne legitimovaná a žalobu je preto potrebné v celom rozsahu zamietnuť.

5. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne uznesením z 30.1.2020 sp. zn. 3Co/37/2019 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. V rozhodnutí uviedol, že postúpenie pohľadávky bankou bez splnenia podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách, je potrebné považovať za konanie v rozpore so zákonom a takýto právny úkon je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť právneho úkonu súd prihliada ex offo. V danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobkyne bola banka, bolo správne, ak súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobkyňu dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda či postúpenie bolo platné. V prejednávanej veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že postup právneho predchodcu žalobkyne - banky pred postúpením pohľadávky nebol v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože nebolo preukázané, že pred zosplatnením úveru bol žalovaný vyzvaný na úhradu jeho záväzku. Vykonaným dokazovaním však bolo preukázané, že predchodca žalobkyne - banka v písomnej výzve z 2.4.2014 informovala žalovaného, že jeho dlh sa stal splatným k 2.4.2014 a zároveň ho vyzvala na úhradu celého dlhu do 10 dní od doručenia výzvy a že táto výzva bola žalovanému doručená 7.4.2014. V ustanovení § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je uvedené, že je potrebné preukázať, že pred zosplatnením úveru bol žalovaný vyzvaný na úhradu jeho záväzku, toto ustanovenie ukladá banke zaslať dlžníkovi výzvu na splnenie peňažného záväzku voči banke a možnosť postúpenia takejto pohľadávky je podmienená následným nepretržitým omeškaním dlžníka so splatením dlhu dlhším ako 90 dní. Vzhľadom na to, že výzva z 2.4.2014 obsahovala výzvu na úhradu dlhu zo spotrebiteľského úveru vo výške 16 180,37 € do 10 dní od jeho doručenia (7.4.2014) do postúpenia pohľadávky 10.10.2017 prešlo viac ako 90 dní, nie je možné dospieť k záveru, že v danom prípade neboli splnené všeobecné podmienky stanovené pre postúpenie bankových pohľadávok. Keďže súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom závere, pre ktorý sa podstatou veci z hľadiska právne významných skutočností pre posúdenie opodstatnenosti žalobného nároku nezaoberal, žalobkyňa znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Po vrátení veci na ďalšie konanie žalobkyňa podaním doručeným súdu dňa 22.9.2020 doplnila skutkové tvrdenia v žalobe, keď uviedla, že vyčíslené úroky do zosplatnenia úveru, t.j. do 2.4.2014 predstavovali spolu sumu 1 539,39 €, z čoho na úroky z omeškania pripadalo 62,30 € a zvyšok, teda suma 1 477,09 € na zmluvné úroky. Z jej podania je zároveň zrejmé, že suma vyčíslených úrokov 8 088,88 € pozostáva jednak z neuhradených zmluvných úrokov v celkovej sume 6 021,63 € (vyčíslených od uzavretia zmluvy do zosplatnenia úveru dňa 2.4.2014 vo výške 1 477,09 € a od zosplatnenia úveru do 10.11.2016 vo výške 4 544,54 €), a tiež z úrokov z omeškania vo výške 2 067,25 € (vyčíslených od uzavretia zmluvy do zosplatnenia úveru dňa 2.4.2014 vo výške 62,30 € a od zosplatnenia úveru do 10.11.2016 vo výške 5,25 % ročne zo sumy 14 626,60 €, čo predstavuje sumu 2 004,95 €). Keďže žalobkyňa si v konaní uplatňovala sumu o jeden cent nižšiu ako vyplývala z ňou predloženého výpočtu, t.j. 8 088,87 € (rozdiel vznikol zrejme v dôsledku zaokrúhľovania pri výpočte), súd v ďalšom vychádzal z toho, že ňou požadovaná suma zmluvných úrokov je 6 021,62 € a úrokov z omeškania 2 067,25 €, čo v súčte predstavuje v žalobe uvedenú sumu 8 088,87 €. Žalobkyňa ďalej s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 42/2020 uviedla, že titulom zmluvných úrokov žiada už len sumu, aká jej prislúcha podľa dohodnutého predpisu splátok, t.j. 10 779,17 €, čo po odčítaní sumy úhrad na zmluvné úroky vo výške 1 265,63 € predstavuje sumu 9 513,54 €. Titulom úrokov z omeškania za obdobie od uzavretia zmluvy do 10.11.2016 žiadala už len sumu 1 989,14 € (nie 2 067,25 €), a to preto, že za obdobie od zosplatnenia úveru do 10.11.2016 požadovala už iba sumu 1 926,84 €. Pokiaľ ide o úroky z omeškania za obdobie od 11.11.2016 do zaplatenia, nežiadala už úroky vo výške 5,25 % ročne, ale iba 5 % ročne zo sumy 14 626,60 €. V zmysle tohto podania žalobkyňa teda žiadala, aby jej

súd priznal istinu 14 626,60 €, vyčíslené zmluvné úroky a úroky z omeškania za obdobie od uzavretia zmluvy do 10.11.2016 vo výške 11 502,68 € (9 513,54 € + 1 989,14 €), ďalej úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 14 626,60 € od 11.11.2016 až do zaplatenia, poplatky vo výške 14,38 € a vo zvyšnej časti zobrala žalobu späť a žiadala, aby súd konanie v tejto časti zastavil.

7. Vzhľadom na uvedené čiastočné späťvzatie žaloby, súd v zmysle § 145 ods. 2 C.s.p. konanie zastavil v časti o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 78,11 € (2 067,25 € - 1 989,14 €), úrokov z omeškania vo výške 0,25 % ročne zo sumy 14 626,60 € od 11.11.2016 až do zaplatenia a zmluvných úrokov v časti prevyšujúcej sumu 9 513,54 €.

8. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 19.10.2020, na ktoré predvolal strany sporu. Žalobkyňa ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní podaním doručeným súdu dňa 16.10.2020, v ktorom súhlasila s tým, aby súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti. Žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 7.10.2020 s použitím fikcie doručenia, svoju neprítomnosť neospravedlnil. Vychádzajúc z uvedeného súd podľa § 180 druhej vety C.s.p. uznesením rozhodol, že sa pojednávanie bude konať v neprítomnosti strán sporu, pojednávanie otvoril, vec prejednal a rozhodol. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise a zistil tento skutkový stav:

9. Zo zmluvy o úvere lepšia splátka uzavretej dňa 7.9.2012 medzi pôvodnou žalobkyňou ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom súd zistil, že pôvodná žalobkyňa poskytla žalovanému úver vo výške 15 000 €, splatný v 120 mesačných splátkach s výškou mesačnej splátky 228,24 € (s poplatkom za správu úverového účtu 230,74 €), splatných vždy k 15. dňu v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná 15.10.2012 a dátum konečnej splatnosti úveru bol 15.9.2022, pri výške úrokovej sadzby 11,90 % ročne, pri RPMN 13,45 %, priemernej RPMN na trhu 11,40 % a celkovej výške nákladov 11 395,08 €. Ďalej bolo v zmluve uvedené, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

10. Z aktuálneho stavu úveru ku dňu 31.8.2015 vyplýva, že žalovaný čerpal úver vo výške 15 000 €, pričom celkovo na úver zaplatil 1 816,65 €. Na istinu bolo z tejto sumy započítaných 373,40 €, na zmluvné úroky 1 265,63 € a zvyšných 177,62 € na poplatky.

11. Z bodu 5.2 obchodných podmienok pôvodnej žalobkyne pre úver - lepšia splátka účinných od 16.2.2012 vyplýva, že ak nastane ktorákoľvek zo skutočností uvedených v časti III článok 3 bod 3.11 VOP a v bode 5.4 týchto OP, prípadne ak dlžník poruší akúkoľvek inú povinnosť uvedenú v zmluve, OP a VOP, banka je oprávnená (okrem iného) vyhlásiť pohľadávku za okamžite splatnú.

12. Z časti III článku 3 bodov 3.11 a 3.12 Všeobecných obchodných podmienok pôvodnej žalobkyne vyplýva, že ak omeškanie klienta s plnením splátok dohodnutých v zmluve o úvere trvá viac ako 10 dní, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky banky zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti.

13. Z písomnosti pôvodnej žalobkyne zo dňa 17.3.2014 označenej ako „Upozornenie - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru“ vyplýva, že pôvodná žalobkyňa vyzvala žalovaného na zaplatenie omeškaných splátok úveru v lehote 15 dní od doručenia výzvy s upozornením, že ak v stanovenej lehote žalovaný dlžnú sumu neuhradí, bude v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný.

14. Z písomnosti pôvodnej žalobkyne zo dňa 2.4.2014 označenej ako “Výzva na úhradu dlžnej sumy” vyplýva, že pôvodná žalobkyňa z dôvodu nedodržania dohodnutých zmluvných podmienok žalovaným vyhlásila k 2.4.2014 predčasnú splatnosť úveru pozostávajúceho z dlžnej istiny 14 626,60 €, úroku 1 539,39 € a poplatkov 14,38 €. Zároveň ho vyzvala na úhradu dlžnej sumy do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Uvedenú zásielku žalovaný prevzal dňa 7.4.2014.

15. Dňa 10.7.2017 uzatvorila pôvodná žalobkyňa ako postupca so žalobkyňou ako postupníkom Zmluvou o postúpení pohľadávok č. IV/2017, predmetom ktorej podľa prílohy k tejto zmluve bola aj pohľadávka voči žalovanému.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

18. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

19. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

21. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

22. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

23. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. Podľa § 2 písm. a/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

25. Podľa § 2 písm. b/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 2 písm. d/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje

poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

27. Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

28. Podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

29. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1.

30. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

31. Podľa § 10c nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády“), ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

32. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

33. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi pôvodnou žalobkyňou ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola uzavretá úverová zmluva, ktorou pôvodná žalobkyňa poskytla žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 15 000 €. Následne došlo k riadnemu postúpeniu pohľadávky z tohto úveru na terajšiu žalobkyňu. Právny vzťah medzi stranami sporu založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ZoSÚ), keďže žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupovala ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania.

34. Vyhodnotením vykonaných dôkazov súd dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako ich určuje ustanovenie § 9 ods. 2 ZoSÚ.

35. Zmluva o úvere vôbec neobsahuje údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Uvádza len údaj o celkovej výške úveru a o celkových nákladoch spotrebiteľa a poznámku, že „celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom“. Takáto formulácia v zmluve o úvere nie je v súlade s požiadavkou stanovenou v § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, ktorý výslovne požaduje v zmluvách uvádzať celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Súd v tejto súvislosti poukazuje ad absurdum na to, že ak by malo požiadavke zákonodarcu stačiť uvedenie poznámky, že určitý údaj si môže spotrebiteľ vypočítať určitým spôsobom, potom by vôbec pre veriteľov nemuselo byť povinné uvádzanie napríklad RPMN, lebo aj túto si vie spotrebiteľ teoreticky za použitia v zákone uvedeného vzorca vypočítať, ale napriek tomu nikto nespochybnuje, že v zmluvách vyčíslená byť musí. Súd preto považuje zmluvu v tomto bode za rozpornú so ZoSÚ.

36. Účelom povinného uvedenia celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ veriteľovi zaplatiť v konkrétnej zmluve o spotrebiteľskom úvere je totiž poskytnúť spotrebiteľovi možnosť zväziť tento údaj, prípadne ho porovnať s údajmi od iných poskytovateľov úverov a slobodne sa rozhodnúť, či za daných podmienok úverovú zmluvu s veriteľom uzavrie alebo nie. Postupom veriteľa, ktorý do textu zmluvy uvedie len výšku celkových nákladov na úver, ale nie celkovú čiastku, ktorú spotrebiteľ musí veriteľovi zaplatiť, sa veriteľ snaží obísť citované zákonné ustanovenia tak, aby sa ním poskytovaný úver javil spotrebiteľovi ako výhodný a danú zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzatvoril (viď rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6 Co 134/2018 zo dňa 29.10.2018).

37. V zmluve o úvere sa ďalej uvádza, že výška splátky je 228,24 € bez poplatku za správu účtu a s týmto poplatkom 230,74 €. Ako však vyplýva z Predpisu splátok k zmluve o úvere, splátky č. 1 - 119 mali byť vo výške 228,24 € bez poplatku za správu účtu a splátka č. 120 už len vo výške 207,41 €, čo bolo veriteľovi známe už v čase uzavretia zmluvy o úvere. K tomu je potrebné uviesť, že už len samo neuvedenie výšky poslednej splátky istiny úrokov a iných poplatkov v samotnej zmluve spôsobuje absenciu náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ a teda bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru (viď rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/127/2015 zo dňa 20.04.2015 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co/262/16 zo dňa 21.06.2017). Na to, aby bola zmluva o úvere v súlade s požiadavkou § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ síce postačuje, aby obsahovala jediný údaj o celkovej výške splátky, ktorú je žalovaný povinný platiť (teda bez rozpisu na istinu, úrok a poplatky), to však len za predpokladu, že sa táto výška splátky v priebehu splácania nebude meniť. Nemôže byť preto v súlade so zákonom taká prax veriteľa, ktorý v zmluve o úvere neuvedie správnu výšku poslednej splátky napriek tomu, že už v dobe jej podpisu vie, že bude iná ako je výška predchádzajúcich splátok.

38. Ak by súd vychádzal len z údajov uvedených v zmluve, teda z toho, že žalovaný mal povinnosť zaplatiť 120 splátok po 230,74 €, potom je zjavné, že v zmluve o úvere nebola správne uvedená ani celková výška nákladov spojených s úverom. Pri súčine $120 \times 230,74$ je totiž výsledná výška celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 27 688,80 €, pričom súčet celkovej výšky nákladov uvedených v zmluve vo výške 11 395,08 € a sumy poskytnutého úveru 15 000 € by predstavoval celkovú čiastku len 26 395,08 €. Aj v prípade, ak by súd odpočítal výšku poisťného od mesačnej splátky, ktorá by potom predstavovala 217,50 €, by výška celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (26 100 €) a celkových nákladov (11 100 €), bola odlišná od údajov o celkových nákladoch uvedeného v zmluve (11 395,08 €) a jeho súčtu so sumou poskytnutého úveru (26 395,08 €), ktorá podľa zmluvy mala predstavovať celkovú čiastku, ktorú musel spotrebiteľ zaplatiť. Je potrebné zdôrazniť, že k celkovej čiastke vo výške 26 395,08 € sa nemožno dopracovať ani pri výpočte zohľadňujúcim nižšiu výšku poslednej splátky, ktorá je uvedená v predpise splátok.

39. V predmetnej úverovej zmluve absentujú taktiež predpoklady, ktoré použila pôvodná žalobkyňa pri výpočte RPMN, ktoré sú nevyhnutnou náležitosťou úverovej zmluvy, keďže podľa § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ sa v zmluve uvedú všetky predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. V prípade preskúmvanej spotrebiteľskej zmluvy súd považoval túto okolnosť za obzvlášť dôležitú, keďže súčet všetkých mesačných splátok nezodpovedá celkovej čiastke, ktorú musel spotrebiteľ podľa zmluvy zaplatiť (v zmluve uvedenej len odkazom na to, že sa jedná o súčet výšky úveru a celkovej výšky nákladov spojených s úverom), pričom spotrebiteľ na základe údajov zadaných v zmluve nemohol v žiadnom prípade dospieť k výpočtu RPMN vo výške 13,45 % tak, ako to uviedla pôvodná žalobkyňa v zmluve (podľa interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN zverejnenej na <<http://www.fininfo.sk/sk/kalkulacky/kalkulacka-rpmn>> by v prípade splátky vo výške 230,74 € RPMN predstavovala 14,41 % a pri splátkach bez poisťného vo výške 217,50 € zase 12,77 %). Výpočet RPMN je v danom prípade pre spotrebiteľa netransparentný, nepreskúmateľný a nie je vôbec zrejmé, z akých údajov pôvodná žalobkyňa pri jeho výpočte vychádzala.

40. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že predmetná úverová zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j/ a k/ ZoSÚ, a preto v zmysle § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ považoval úver za bezúročný a bezpoplatkový.

41. Vzhľadom na konštatovanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni už len rozdiel medzi sumou ním čerpaného úveru 15 000 € a sumou 1 816,65 €, ktorú na úver uhradil, t.j. sumu 13 183,35 €. Vo zvyšnej časti požadovanej istiny, v celej výške požadovaných zmluvných úrokov a poplatkov súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

42. Keďže žalovaný je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, žalobkyni vznikol nárok aj na úroky z omeškania. Žalobkyňa si uplatňovala úroky z omeškania za obdobie od uzavretia zmluvy do 10.11.2016 vo vyčíslenej výške 1 989,14 € (z čoho 62,30 € predstavovali úroky do zosplatnenia úveru a zvyšných 1 926,84 € za obdobie od zosplatnenia úveru do 10.11.2016), ako aj vo výške 5 % ročne zo sumy 14 626,60 € od 11.11.2016 až do zaplattenia. Vyčíslené úroky z omeškania za obdobie od uzavretia zmluvy do zosplatnenia úveru v sume 62,30 € považoval súd za dôvodne uplatnené a žalobkyni ich preto priznal. Pokiaľ ide o úroky z omeškania za obdobie od zosplatnenia úveru, žalovaný sa s plnením dlžnej istiny vo výške 13 183,35 € dostal do omeškania v deň nasledujúci po zosplatnení úveru, t.j. 3.4.2014, kedy bola výška úrokov z omeškania 8,25 % ročne. Žalobkyni preto vznikol nárok na úroky z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy neuhradenej istiny 13 183,35 € od 3.4.2014 až do zaplattenia, čo za obdobie od 3.4.2014 do 10.11.2016 predstavuje sumu 2 836,77 €. Keďže žalobkyňa za uvedené obdobie požadovala titulom úrokov z omeškania len sumu 1 926,84 €, aj túto jej súd ako dôvodne uplatnenú priznal. Pokiaľ ide o ďalšie úroky z omeškania, ktoré žalobkyňa žiadala vo výške 5 % ročne zo sumy 14 626,60 € od 11.11.2016 až do zaplattenia, súd viazaný petitom žaloby jej mohol priznať už len úroky v ňou požadovanej výške 5 % ročne a to zo sumy neuhradenej istiny 13 183,35 € od 11.11.2016 až do zaplattenia a vo zvyšnej časti požadovaného príslušenstva žalobu zamietol.

43. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe požiadal o možnosť splácať dlžnú sumu v splátkach. Pojednávania sa však nezúčastnil a ani na výzvu súdu, aby zdokladoval svoje osobné a majetkové pomery nijako nereagoval; zásielka s predvolaním na pojednávanie a uvedenou výzvou sa vrátila súdu ako neprevzatá v odbernej lehote, hoci ju súd doručoval na adresu, ktorú má žalovaný uvedenú ako adresu trvalého pobytu v registri obyvateľov a ktorú uviedol aj vo vyjadrení k žalobe. Za týchto okolností, keď žalovaný neposkytol súčinnosť nevyhnutnú pre riadne prešetrenie jeho aktuálnych osobných, majetkových a sociálnych pomerov, nebolo možné jeho žiadosti o povolenie splátok vyhovieť.

44. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

47. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. V danom prípade predmet konania tvorila istina 14 626,60 €, ďalej vyčíslené zmluvné úroky a úroky z omeškania do 10.11.2016 vo výške 8 088,87 €, poplatky 14,38 €, zmluvné úroky vo výške 11,90 % ročne zo sumy 14 626,60 € od 11.11.2016 do zaplattenia (ku dňu rozhodovania súdu predstavovali sumu 6 857,35 €) a úroky z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 14 626,60 € od 11.11.2016 až do zaplattenia (ku dňu rozhodovania súdu predstavovali sumu 3 025,30 €), celkovo teda predmetom konania bola suma 32 612,50 €. Žalobkyňa mala úspech v časti istiny 13 183,35 €, v časti vyčíslených úrokov z omeškania vo výške 1 989,14 € a úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13 183,35 € od 11.11.2016 až do zaplattenia (ku dňu rozhodovania súdu išlo o sumu 2 596,94 €), celkovo teda v sume 17 769,43 €, čo predstavuje 54,49 %. Vo vzťahu k zvyšným 14 843,07 €, t.j. 45,51 %, súd konštatuje úspech žalovaného, nakoľko čiastočné späťvzatie žaloby žalobkyňa nijako neodôvodnila, a teda procesne zavinila zastavenie konania, čo je treba vyhodnotiť ako úspech žalovaného a to isté platí aj vo zvyšnej časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá. Celkovo ale bola v konaní úspešnejšia žalobkyňa, ktorej preto vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 8,98 % (54,49 - 45,51). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne, dvojmo.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a/ sa týkajú procesných podmienok,
- b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov). Na exekučné konanie je kauzálny príslušný Okresný súd Banská Bystrica (§ 49 Exekučného poriadku).